

ĢENERĀLADVOKĀTA JANA MAZAKA [JÁN MAZÁK]

SECINĀJUMI,

sniegti 2011. gada 15. septembrī¹

I — Ievads

1. Lūgums sniegt prejudiciālu nolēmumu ir par to, kā interpretēt Partnerattiecību nolīguma starp Āfrikas, Karību jūras reģiona un Klusā okeāna valstu grupas locekļiem (turpmāk tekstā — “ĀKK valstis”), no vienas puses, un Eiropas Kopienu un tās dalībvalstīm, no otras puses, kas parakstīts Kotonū 2000. gada 23. jūnijā (turpmāk tekstā — “Nolīgums”)², V pielikuma 1. protokola 32. pantu par izcelsmes apliecinājumu pārbaudi precēm, kuras ražotas ĀKK valstī, un noteikumus par tiesisko palāvību, kuri ietverti Padomes 1992. gada 12. oktobra Regulas (EEK) Nr. 2913/92 par Kopienas Muitas kodeksa (turpmāk tekstā — “Muitas kodekss”)³ izveidi 220. panta 2. punkta b) apakšpunktā.

1 — Oriģinālvaloda — angļu.

2 — OV L 317, 3. lpp. Nolīgumu Eiropas Savienības vārdā apstiprināja ar Padomes 2002. gada 19. decembra Lēmumu 2003/159/EK, kas stājās spēkā 2003. gada 1. aprīlī.

3 — OV L 302, 1. lpp., ar grozījumiem, kas faktisko apstākļu rašanās brīdi pēdējo reizi bija izdarīti ar Eiropas Parlamenta un Padomes 2000. gada 16. novembra Regulu (EK) Nr. 2700/2000 par grozījumiem Padomes Regulā (EEK) Nr. 2913/92 par Kopienas Muitas kodeksa izveidi (OV L 311, 17. lpp.).

II — Atbilstošās tiesību normas

2. Nolīgumā paredzēts, ka sagatavošanas laikposmā atsevišķus izstrādājumus, tostarp ĀKK valstu izcelsmes izstrādājumus, ievieš Kopienā bez muitas nodokļiem un līdzvērtīgiem maksājumiem⁴.

3. Nolīguma V pielikuma 1. protokolā ir jēdziena “noteiktas izcelsmes izstrādājumi” definīcija un administratīvās sadarbības metodes. Šī protokola 2. pantā⁵ ir noteikts:

“1. V PIELIKUMA tirdznieciskās sadarbības noteikumu īstenošanas nolūkā šādus izstrādājumus uzskata par ĀKK valstu izcelsmes izstrādājumiem:

a) izstrādājumus, kas pilnīgi iegūti ĀKK valstīs šā protokola 3. panta nozīmē;

4 — Šajā ziņā skat. Nolīguma V pielikuma 1. pantu.

5 — Skat. Nolīguma V pielikuma 1. protokola II sadaļu ar nosaukumu “Jēdziena “noteiktas izcelsmes izstrādājumi” definīcija”.

- b) izstrādājumus, kas iegūti ĀKK valstīs, tostarp materiālus, kuri nav pilnīgi tur iegūti, ar nosacījumu, ka šie materiāli ĀKK valstīs ir pietiekami apstrādāti vai pārstrādāti šā protokola 4. panta nozīmē

uzņemas atbildību, pēc viņa pilnvarota pārstāvja rakstiska pieteikuma.

[..]

[..]”

4. Nolīguma V pielikuma 1. protokola 14. pantā⁶ ir noteikts:

3. Eksportētājam, kurš iesniedz pieteikumu pār vadājumu sertifikāta EUR. 1 saņemšanai, jābūt gatavam pēc tās ĀKK eksportētājvalsts muitas iestāžu pieprasījuma, kura izdod pār vadājumu sertifikātu EUR. 1, jebkurā laikā iesniegt visus attiecīgos dokumentus, kas apliecina attiecīgo izstrādājumu noteiktas izcelsmes statusu, kā arī atbilstību citām šā protokola prasībām.

[..]”

“1. ĀKK valstu izcelsmes izstrādājumi, ievdot tos Kopienā, gūst labumu no V pielikuma, iesniedzot:

6. Nolīguma V pielikuma 1. protokola 28. pantā ar nosaukumu “Izcelsmes apliecinājuma un apstiprinošo dokumentu saglabāšana” ir noteikts:

- a) pār vadājumu sertifikātu EUR. 1 [..]”

“1. Eksportētājs, kurš iesniedzis pieteikumu, lai saņemtu pār vadājumu sertifikātu EUR. 1, 15. panta 3. punktā minētos dokumentus saglabā vismaz trīs gadus.”

5. Nolīguma V pielikuma 1. protokola 15. pantā ar nosaukumu “Pār vadājumu sertifikāta EUR. 1 izdošanas procedūra” ir noteikts:

7. Nolīguma V pielikuma 1. protokola 32. pantā⁷ ar nosaukumu “Izcelsmes apliecinājumu pārbaude” ir noteikts:

“1. Pār vadājumu sertifikātu EUR. 1 izdod eksportētājvalsts muitas iestādes pēc eksportētāja rakstiska pieteikuma vai, ja eksportētājs

“1. Izcelsmes apliecinājumu sekojošas [pēc muitošanas] pārbaudes veic izlases veidā vai

6 — Skat. Nolīguma V pielikuma 1. protokola IV sadaļu ar nosaukumu “Izcelsmes apliecinājums”.

7 — Skat. Nolīguma V pielikuma 1. protokola V sadaļu.

gadījumos, kad importētājvalsts muitas iestādēm ir pamatotas šaubas par šo dokumentu autentiskumu, attiecīgo izstrādājumu noteiktas izcelsmes statusu vai citu šā protokola prasību izpildi.

un vai attiecīgos izstrādājumus var uzskatīt par ĀKK valstu vai 6. pantā minētas citas valsts izcelsmes izstrādājumiem, un vai tie atbilst citām šā protokola prasībām.

[..]

2. 1. punkta noteikumu īstenošanas nolūkā importētājvalsts muitas iestādes atdod atpakaļ eksportētājvalsts muitas iestādēm pārveidājumu sertifikātu EUR. 1 un rēķinu, ja tas iesniegts, fakturrēķina deklarāciju vai šo dokumentu kopijas, attiecīgā gadījumā norādot izmeklēšanas iemeslus. Lai atvieglotu [pamatotu] vajadzīgās pārbaudes veikšanu, pārsūta visus iegūtos dokumentus un informāciju, kas liecina, ka izcelsmes apliecinājumā sniegtā informācija nav pareiza.

7. Ja pārbaudes procedūra vai jebkura cita pieejamā informācija norāda, ka pārkāpti šā protokola noteikumi, ĀKK valsts pēc savas ierosmes vai pēc Kopienas pieprasījuma pie tiekami steidzami veic atbilstīgas izmeklēšanas vai organizē tās, lai atklātu un nepieļautu šādus pārkāpumus, un šim nolūkam attiecīgā ĀKK valsts var uzaicināt Kopienas piedalīties šajās izmeklēšanās.”

3. Pārbaudi veic eksportētājvalsts muitas iestādes. Šim nolūkam tām ir tiesības pieprasīt jebkurus pierādījumus un veikt jebkādu eksportētāja pārskatu pārbaudi vai citu vajadzīgu pārbaudi.

8. Muitas kodeksa 220. pantā ir noteikts:

[..]

5. Muitas iestādes, kas pieprasa veikt pārbaudi, pēc iespējas ātrāk tiek informētas par šīs pārbaudes rezultātiem. Šiem rezultātiem skaidri jānorāda, vai dokumenti ir autentiski

“1. Ja muitas parāda rezultātā radusies muitas nodokļa summa nav iegrāmatota saskaņā ar 218. un 219. pantu vai iegrāmatota zemākā apjomā, nekā ir pēc likuma uzliedzamā muitas nodokļa summa, tad nodokļa summa, kas jāsedz vai kas paliek vēl nesegta, iegrāmatojama divu dienu laikā pēc dienas, kurā muitas dienesti ir noskaidrojuši lietas apstākļus un ir gatavi aprēķināt pēc likuma maksājamo muitas nodokļa summu un noteikt parādnienu (vēlāka iegrāmatošana). Šis termiņš var tikt pagarināts saskaņā ar 219. pantu.

2. Izņemot gadījumus, kas minēti 217. panta 1. punkta otrajā un trešajā daļā, vēlāku iegrāmatošanu nedrīkst izdarīt, ja:

Parādnieks var pamatot savu labo ticību, ja spēj parādīt, ka attiecīgo tirdzniecības darbību laikā ir ar pienācīgu rūpību pūlējies nodrošināt, lai visi preferenciālā režīma nosacījumi būtu izpildīti.

a) [..]

Parādnieks tomēr nevar pamatot savu labo ticību, ja Eiropas Komisija *Eiropas [Savienības] Oficiālajā Vēstnesī* ir publicējusi paziņojumu, kurā konstatēts, ka ir pamats šaubām par to, vai saņēmēja valsts pareizi piemēro preferenciālo režīmu;

b) likumā noteiktā, bet nesamaksātā nodokļa summa nav bijusi iegrāmatota muitas dienestu kļūdas dēļ, kuru par maksājumu atbildīgā persona praktiski nav varējusi konstatēt, šī persona ir rīkojusies labā ticībā un izpildījusi visus spēkā esošo tiesību aktu noteikumus attiecībā uz muitas deklarāciju.

c) noteikumi, kas pieņemti saskaņā ar Komitejas procedūru, atbrīvo muitas dienestus no pienākuma izdarīt vēlāku iegrāmatošanu, ja muitas nodokļa summa nepārsniedz noteiktu apmēru.”

Ja preču preferenciālais statuss ir noteikts, pamatojoties uz administratīvās sadarbības sistēmu, kas ietver trešās valsts dienestus, tad šo dienestu izdots sertifikāts, ja tas izrādītos nepatiess, būtu kļūda, ko nevarētu praktiski konstatēt punkta pirmās daļas nozīmē.

III — Pamata lieta un prejudiciālie jautājumi

Nepareizi izdots sertifikāts tomēr nav kļūda, ja sertifikāts pamatojas uz eksportētāja nepareizi sniegtiem faktiem, izņemot gadījumus, kad ir acīmredzams, ka izdevēji dienesti ir bijuši informēti vai ka tiem ir bijis jābūt informētiem, ka preces neatbilst nosacījumiem, kas jāievēro, lai tiem [tām] varētu noteikt preferenciālu režīmu.

9. *Afasia Knits Deutschland GmbH* (turpmāk tekstā — “*Afasia*”) pieder uzņēmumu grupai ar galveno atrašanās vietu Honkongā, kas ir dibinājusi uzņēmumus Jamaikā, kuros no Ķīnas Tautas Republikas (turpmāk tekstā — “Ķīna”) izcelsmes materiāliem tiek ražoti tekstilizstrādājumi un ievesti Savienībā. 2002. gadā *Afasia* iegādājās vairākus tekstilizstrādājumu sūtījumus no viena no šiem

uzņēmumiem Jamaikā, konkrēti, no *ARH Enterprises Ltd* (turpmāk tekstā — “*ARH*”). *Afasia* šos tekstilizstrādājumus laida brīvā apgrozībā Savienībā, kā izcelsmes valsti norādot Jamaiku un iesniedzot attiecīgos pārvaldājumu sertifikātus EUR. 1 ar nodokļu likmi “bez maksas” atbilstoši Nolīgumam.

bija secinājusi, ka izsniegtie pārvaldājumu sertifikāti ir īsti, bet attiecībā uz apliecināto preču izcelsmi nav pareizi un tādēļ nav spēkā esoši. Tomēr izmeklēšanas grupa varēja apliecināt, ka muitas pārvalde ir rīkojusies labā ticībā un ar pienācīgu rūpību.

10. Saskaņā ar iesniedzējtiesas lēmumu 2005. gada martā Komisijas (Eiropas Biroja krāpšanas apkarošanai, turpmāk tekstā — “*OLAF*”) misijas uz Jamaiku, kas tika rīkota, pamatojoties uz aizdomām par pārkāpumiem, laikā tika pārbaudīti visi laikposmi no 2002. līdz 2004. gadam izsniegtie sertifikāti. Tika konstatēts, ka Jamaikas eksportētāji (tostarp *ARH*) ir pārkāpuši Nolīguma noteikumus, jo eksportētie izstrādājumi nav izgatavoti — kā to prasa izcelsmes nosacījumi — tikai no Ķīnas izcelsmes dzijas, bet gan lielākā daļa vai arī visi uz Savienību eksportētie izstrādājumi tika izgatavoti no gatavām adītām vai tamborētām daļām no Ķīnas vai bija Ķīnas izcelsmes gatavu tekstilizstrādājumu reeksports. Ņemot vērā nelielās dzijas piegādes no Ķīnas, dažas no Savienībā ievestajām precēm varētu būt ražotas no tās, bet eksportētāji nevarēja pierādīt precīzu šādi izgatavoto izstrādājumu daudzumu. Saskaņā ar Komisijas sniegto informāciju Jamaikas eksportētāji, iesniedzot pieteikumus saņemt pārvaldājumu sertifikātus EUR. 1, ir snieguši nepatiesas ziņas par Savienībā ievesto preču izcelsmi, ko Jamaikas iestādes būtu varējušas atklāt tikai ar grūtībām, jo preču izcelsme tika slēpta profesionāli. Jamaikas muitas pārvalde

11. Misijas konstatējumi un no tiem izdarītie secinājumi 2005. gada 23. martā tika izklāstīti ziņojumā, ko parakstīja misijas dalībnieki, kā arī Jamaikas valdības vārdā — Ārlietu un ārējās tirdzniecības ministrijas pastāvīgais sekretārs.

12. *Hauptzollamt Hamburg-Hafen* [Hamburgas-Hāfenes Galvenā muitas pārvalde] ievestajām precēm uzlika nesamaksāto nodokli.

13. Pēc tam, kad tā neveiksmīgi cēla iebildumus muitas iestādēs, *Afasia* cēla prasību, kuras rezultātā *Finanzgericht Hamburg* [Hamburgas Finanšu tiesa] atcēla lēmumu par nodokļa uzlikšanu un nosprieda, ka pārvaldājumu sertifikāti, kas iesniegti par ievadījumiem, nav atbilstoši atzīti par spēkā neesošiem. *Finanzgericht Hamburg* uzskatīja, ka aplūkojamie pārvaldājumu sertifikāti nevar tikt uzskatīti par spēkā neesošiem, jo to pēcmuitošanas pārbaudes rezultāti nebija pamatoti — kā tas ir noteikts Nolīguma

V pielikuma 1. protokola 32. pantā — uz Jamaikas muitas pārvaldei adresētu pieprasījumu veikt pēcmuitošanas pārbaudes un tās veiktās izmeklēšanas rezultātiem, bet gan uz Savienības misijas (*OLAF*) izmeklēšanu. Saskaņā ar šīs tiesas [*Finanzgericht Hamburg*] norādīto, 2005. gada 23. marta ziņojums ir uz Eiropas Komisijas oficiālās veidlapas un tā nosaukums ir “Kontroles misijas secinājumi”; tādējādi tie nav Jamaikas valdības secinājumi, lai gan tos ir līdzparakstījis Ārlietu un ārējās tirdzniecības ministrijas sekretārs.

14. Turpretim iesniedzējtiesa sliecas uzskatīt Jamaikā izdotos pārvadājumu sertifikātus un izdarītās pārbaudes rezultātus par saderīgiem ar Nolīguma V pielikuma 1. protokola 32. pantu. Izmeklēšanu, vai ir ievēroti 1. protokola noteikumi, eksportētāja valsts var veikt pēc savas ierosmes vai pēc Savienības pieprasījuma (1. protokola 32. panta 7. punkts). Šādu pieprasījumu drīkst iesniegt arī Komisija (*OLAF*). Savienības misiju Jamaikā pēc Jamaikas Ārlietu un ārējās tirdzniecības ministrijas ielūguma administratīvās un izmeklēšanas sadarbības ietvaros veica *OLAF*, lai koordinētu deviņās dalībvalstīs sāktās izmeklēšanas par pārkāpumiem. Tāpat arī pret to, ka Jamaikas iestādes ir atbilstoši paziņojušas par attiecīgo pārvadājumu sertifikātu EUR. 1

spēkā neesamību, nevarētu liecināt tas, ka izmeklēšanu būtībā veica Komisija (*OLAF*) un Jamaikas muitas pārvalde to tikai atbalstīja.

15. Gadījumā, ja EUR. 1 pārvadājumu sertifikāti tiek atzīti par spēkā neesošiem, pamatojoties uz pēcmuitošanas pārbaudi saskaņā ar Nolīguma V pielikuma 1. protokolu, iesniedzējtiesa uzskata, ka ir izpildīti Muitas kodeksa 220. panta 1. punktā ietvertie nosacījumi un ka — pretēji *Finanzgericht Hamburg* izdarītajam secinājumam — ir apšaubāms, vai *Afasia* var pamatoties uz tiesiskās paļāvības principa aizsardzību saskaņā ar Muitas kodeksa 220. panta 2. punkta b) apakšpunktu. *Finanzgericht Hamburg* uzskatīja, ka pēcmuitošanas pārbaudes rezultāts nav pamatots ar konkrētiem pārvadājumu sertifikātiem, tādējādi nav pamatots arī ar *Afasia* importam izsniegtajiem sertifikātiem, jo neliels, bet noteikts Ķīnas izcelsmes dzijas daudzums ir apstrādāts Jamaikā, līdz ar to ir vismaz iespējams, ka *Afasia* ievestās preces atbilst izcelsmes nosacījumiem.

16. Turklāt iesniedzējtiesa uzskata, ka zemākas instances tiesas viedoklis, ka *Afasia* katrā ziņā varot atsaukties uz tiesiskās paļāvības aizsardzību atbilstoši Muitas kodeksa

220. panta 2. punkta b) apakšpunktam, jo no misijas izmeklēšanas rezultātiem nav secināms, ka nepareizi izdotie pārvadājumu sertifikāti bija pamatoti ar eksportētāja sniegtām nepareizām ziņām, ir pamatots ar apšaubāmu Savienības tiesību interpretāciju.

2) Ja atbilde uz pirmo jautājumu ir apstiprināšana, vai tādā gadījumā, kāds ir pamata lietā, kurā eksportētāja valsts ir atzinusi par spēkā neesošiem noteiktā laikposmā izsniegtos preferenciālas izcelsmes sertifikātus, jo pēcmuitošanas pārbaudē nav apstiprināta preču izcelsme, lai gan nevar tikt izslēgts, ka dažas eksportētās preces atbilda izcelsmes nosacījumiem, nodokļa parādnieks, atsaucoties uz Padomes 1992. gada 12. oktobra Regulas (EEK) Nr. 2913/92 par Kopienas Muitas kodeksa izveidi 220. panta 2. punkta b) apakšpunkta otro un trešo daļu, var pamatoties uz tiesiskās palāvības aizsardzību, norādot, ka viņa iesniegtie preferenciālas izcelsmes sertifikāti, iespējams, bija pareizi un līdz ar to pamatoti ar eksportētāja pareizi sniegtiem faktiem?”

17. Šādos apstākļos *Bundesfinanzhof* 2010. gada 29. jūnijā nolēma apturēt tiesvedību un uzdot Tiesai šādus prejudiciālus jautājumus:

“1) Vai Partnerattiecību nolīguma starp Āfrikas, Karību jūras reģiona un Klusā okeāna valstu grupas locekļiem, no vienas puses, un Eiropas Kopienu un tās dalībvalstīm, no otras puses, 1. protokola 32. pantam attiecībā uz “preču izcelsmes” jēdzienu un administratīvās sadarbības metodēm [pievienotas V pielikumam] nav pretrunātas, ja Eiropas Komisija pārsvarā uzņemas veikt izcelsmes sertifikātu pēcmuitošanas pārbaudi eksportētājvalstī, kaut arī ar konkrētās valsts atbildīgo iestāžu palīdzību, un vai tas rada šīs pārbaudes rezultātu konkrētā panta izpratnē, ja Komisijas šādi iegūtie pārbaudes rezultāti tiek iekļauti ziņojumā, kuru paraksta arī eksportējošās valsts valdības pārstāvis?

IV — Tiesvedība Tiesā

18. Rakstveida apsvērumus iesniedza *Afasia*, Itālijas un Čehijas valdības un Komisija. 2011. gada 7. jūlijā notika tiesas sēde, kurā *Afasia* un Komisija sniedza savus mutvārdu apsvērumus.

V — Novērtējums

noteikšanas tiesiskumu šo tekstilizstrādājumu pārvaldājumu sertifikātiem EUR. 1.

A — Pirmais jautājums

19. Ar pirmo iesniedzējtiesas jautājumu tiek jautāts, cik lielā mērā Komisija/Eiropas Birojs krāpšanas apkarošanai (*OLAF*) ir iesaistīts attiecīgo pamata lietā apskatīto tekstilizstrādājumu izcelsmes sertifikātu pēcmuitošanas pārbaudē, un vai 2005. gada 23. marta Komisijas misijas⁸ Jamaikā ziņojums vai protokols, kas bija uzdrukāts uz Eiropas Komisijas/Eiropas Biroja krāpšanas apkarošanai (*OLAF*) veidlapām un ko līdzparakstījis, pirmkārt, Jamaikas valdības vārdā — Ārlietu un ārējās tirdzniecības ministrijas pastāvīgais sekretārs un, otrkārt, Eiropas Komisijas/Eiropas Biroja krāpšanas apkarošanai (*OLAF*) un dalībvalstu vārdā — vairākas citas puses (turpmāk tekstā — “Protokols”), atbilst Nolīguma V pielikuma 1. protokola 32. pantam. No iesniedzējtiesas lēmuma un no Tiesai iesniegtajiem dokumentiem izriet, ka ir radušās šaubas attiecībā uz pamata lietā apskatīto tekstilizstrādājumu sūtījumu izcelsmes sertifikātu pēcmuitošanas pārbaudēm un attiecībā uz spēkā neesamības

20. Saskaņā ar Nolīgumu tekstilizstrādājumiem, kuru izcelsmes valsts ir Jamaika, piemēro labvēlības režīmu un tādējādi tie ir atbrīvoti no muitas nodokļu maksāšanas par ieviešanu Kopienā ar nosacījumu, ka *inter alia* tiek iesniegts EUR. 1 pārvaldājumu sertifikāts⁹. Nolīguma V pielikuma 1. protokolā paredzēta “noteiktas izcelsmes izstrādājumu” definīcija un ar to izveido administratīvās procedūras Kopienas un tās dalībvalstu, kā arī ĀKK valstu starpā. Šis sistēmas pamatā ir gan uzdevumu sadalījums, gan savstarpējā uzticēšanās attiecīgo dalībvalstu un attiecīgās ĀKK valsts iestāžu starpā¹⁰.

21. Saskaņā ar Nolīguma V pielikuma 1. protokola 15. pantu par pārvaldājumu sertifikāta EUR. 1 izdošanu un par pamata lietā apskatīto tekstilizstrādājumu izcelsmes pārbaudi ir atbildīgas Jamaikas valsts iestādes. Tās dalībvalsts iestādēm, kurā tiek importēti [izstrādājumi], pārvaldājumu sertifikāti EUR. 1, kas apliecina, ka preču izcelsme ir Jamaikā, ir jāuzskata par spēkā esošiem¹¹. Turklāt

8 — Vēlos norādīt, ka šādas misijas nav neparastas. Skat., piemēram, Tiesas 1996. gada 14. maija spriedumu apvienotajās lietās C-153/94 un C-204/94 *Faroe Seafood* u.c. (*Recueil*, I-2465. lpp., 16. punkts), Tiesas 1997. gada 17. jūlija spriedumu lietā C-97/95 *Pascoal & Filhos* (*Recueil*, I-4209. lpp., 15. un nākamie punkti) un Tiesas 2010. gada 1. jūlija spriedumu lietā C-442/08 Komisija/Vācija (Krājums, I-6457. lpp., 30. punkts).

9 — Skat. Nolīguma V pielikuma 1. protokola 14. pantu.

10 — Pēc analogijas skat. spriedumu lietā Komisija/Vācija, minēts 8. zemsvītras piezīmē, 70. punkts, un 2006. gada 9. februāra spriedumu apvienotajās lietās no C-23/04 līdz C-25/04 *Sfakianakis* (Krājums, I-1265. lpp., 21. punkts).

11 — Pēc analogijas skat. spriedumu lietā Komisija/Vācija, minēts 8. zemsvītras piezīmē, 73. punkts, un spriedumu apvienotajās lietās *Sfakianakis*, minēts 10. zemsvītras piezīmē, 37. punkts.

saskaņā ar Nolīguma V pielikuma 1. protokola 32. pantu Jamaikas iestādes ir atbildīgas, lai tiku veiktas pēcmuitošanas pārbaudes attiecībā uz to, vai ir ievēroti izcelsmes noteikumi. Importētājdalībvalsts iestādēm ir arī jāatzīst Jamaikas valsts iestāžu veiktās pēcmuitošanas pārbaudes rezultāti¹². Tādējādi ir skaidrs, ka saskaņā ar Nolīguma V pielikuma 1. protokolu eksportējošās ĀKK valsts iestādes, nevis Komisija vai importētājdalībvalstis, ir vislabākajā situācijā, lai tieši pārbaudītu faktus, kas norāda uz attiecīgo preču izcelsmi¹³.

izstrādājumi var tikt uzskatīti par izstrādājumiem, kuru izcelsme ir ĀKK valstīs.

22. Saskaņā ar Nolīguma V pielikuma 1. protokola 32. panta 1. punktu izcelsmes apliecinājumu pēcmuitošanas pārbaudes veic izlases veidā vai gadījumos, kad importētājvalsts muitas iestādēm ir pamatotas šaubas par *inter alia* izstrādājumu izcelsmes statusu. Turklāt saskaņā ar Nolīguma V pielikuma 1. protokola 32. panta 5. punktu muitas iestādes, kas pieprasa veikt pārbaudi, pēc iespējas ātrāk tiek informētas par šīs pārbaudes rezultātiem. Šiem rezultātiem ir skaidri jāparāda, vai dokumenti ir autentiski un vai attiecīgie

23. Nolīguma V pielikuma 1. protokola 32. panta 7. punktā ir paredzēta papildu procedūra, lai atklātu un nepieļautu šī protokola pārkāpumus. Saskaņā ar 32. panta 7. punktu var tikt veikta izmeklēšana, pamatojoties uz jebkādu pieejamu informāciju, kas norādītu, ka ir pārkāpti Nolīguma V pielikuma 1. protokola noteikumi¹⁴. Turklāt no 32. panta 7. punkta ir skaidrs, ka ĀKK valstij ir tiesības pēc savas ierosmes veikt vai organizēt izmeklēšanas, kuras tiek veiktas šīs valsts uzdevumā, lai atklātu un nepieļautu šādus pārkāpumus. Turklāt saskaņā ar šo pašu noteikumu ĀKK valsts var uzaicināt Savienību piedalīties šajās izmeklēšanās.

24. Nolīguma V pielikuma 1. protokola 32. panta 7. punktā nav iekļauti nekādi nosacījumi par veidu, kādā būtu jāiesniedz saskaņā ar šo pantu veikto izmeklēšanu rezultāti, lai tie būtu saistoši importētājdalībvalsts iestādēm. Tāpēc es uzskatu, ka šādos apstākļos

12 — Pēc analogijas skat. spriedumu lietā Komisija/Vācija, minēts 8. zemsivitas piezīmē, 73. punkts.

13 — Pēc analogijas skat. spriedumu lietā Komisija/Vācija, minēts 8. zemsivitas piezīmē, 71. punkts.

14 — Tādējādi izmeklēšanas ne vienmēr ir pamatotas ar izlases veidā veiktām pēcmuitošanas pārbaudēm vai pēcmuitošanas pārbaudēm pēc valsts, kurā tiek importēti [izstrādājumi], muitas iestāžu ierosinājuma.

nevar tikt prasīts konkrēts veids, lai importētājdalībvalsts varētu iesniegt prasību par muitas nodokļu piedziņu¹⁵. Īpašu formālu prasību neesamība tomēr nenozīmē, ka rezultātiem nav jāatbilst konkrētiem minimālajiem standartiem, lai tie būtu saistoši importētājdalībvalsts iestādēm. Tādējādi, lai gan 1. protokola 32. panta 5. punktā nav paredzēts konkrēts veids, kā iestādes, kuras pieprasījušas veikt pārbaudi saskaņā ar minēto pantu, ir jāinformē par šo pārbaūžu rezultātiem, šiem rezultātiem, *inter alia*, ir skaidri jānorāda, vai attiecīgie izstrādājumi var tikt uzskatīti par tādiem, kuru izcelsme ir ĀKK valstī. Es uzskatu, ka 32. panta 7. punkts ir jāinterpretē kā tāds, kurā paredzēts analogs pienākums nodrošināt skaidrību, lai panāktu tiesisko drošību un savstarpēju sadarbību¹⁶.

25. Es uzskatu, ka importētājdalībvalsts iestādes var pieprasīt nodokļu samaksu, pamatojoties uz izmeklēšanas rezultātiem, ko veikušas trešās puses, kuras nav ĀKK valsts iestādes atbilstoši Nolīguma V pielikuma 1. protokola 32. panta 7. punktam, tikai tad, ja izmeklēšanas rezultāti skaidri norāda, ka attiecīgos izstrādājumus nevar uzskatīt par tādiem, kuru izcelsme ir ĀKK valstī, un ka valsts neapšaubāmi rakstveidā atzīst, ka tā pieņem šos rezultātus kā pašas veiktas izmeklēšanas rezultātus. Es uzskatu, ka rakstveida apstiprinājums vai piekrišana būtu jādatē un jāparaksta ĀKK valsts vārdā.

26. Attiecībā uz apstākļiem pamata lietā es uzskatu, ka saskaņā ar Nolīguma V pielikuma 1. protokola 32. panta 7. punktu nav būtiski, vai Komisija/OLAF pati uzņēmās veikt izcelsmes sertifikātu pēcmuitošanas pārbaudi Jamaikā, lai arī ar šīs valsts iestāžu palīdzību, ja vien Jamaika noorganizēja to, ka Komisija/OLAF veic šīs izmeklēšanas, un ja valsts pieņēma šādas izmeklēšanas rezultātus kā pašas veiktas izmeklēšanas rezultātus.

15 — Pēc analogijas skat. spriedumu lietā *Pascoal & Filhos*, minēts 8. zemsvītras piezīmē. Tiesa šajā lietā nosprieda, ka paziņojums, ko eksportētājvalsts iestādes adresējušas valsts, kurā tiek importēti [izstrādājumi], iestādēm, pabeidzot EUR. I sertifikāta pēcmuitošanas pārbaudi, ar kuru eksportētājvalsts iestādes tikai apstiprināja, ka konkrētais sertifikāts bija neatbilstoši izsniegts un tāpēc tas ir jāatceļ, sīki neizklāstot šādas atcelšanas pamatojumu, vispirms ir jāuzskata par pārbaudes rezultātiem saskaņā ar attiecīgajiem, šajā lietā piemērojamiem tiesību aktiem un valsts, kurā tiek importēti [izstrādājumi], var iesniegt prasību par nesāņemto muitas nodokļu piedziņu, pamatojoties tikai uz minēto paziņojumu, necensoties noskaidrot importēto preču patieso izcelsmi.

16 — Skat. arī spriedumu lietā *Komisija/Vācija*, minēts 8. zemsvītras piezīmē, 78. punkts. Šajā lietā Tiesa norādīja, ka pēc tam, kad bija pabeigta atsevišķu dalībvalstu, kā arī Komisijas pieprasītā pēcmuitošanas pārbaude, Ungārijas iestādes savā 1998. gada 26. maija vēstulē *skaidri norādīja*, ka saistībā ar transportlīdzekļiem, kas importēti Vācijā un kas ierakstīti attiecīgajos dokumentos, nebija ievēroti izcelsmes noteikumi un līdz ar to *tās importētājdalībvalstij bija sniegušas pietiekamu informāciju, lai varētu uzskatīt, ka attiecīgie sertifikāti ir atsaukti* (izcelsums pievienots).

27. Saskaņā ar protokolu OLAF veica Kopienas izmeklēšanas un administratīvās sadarbības misiju uz Jamaiku “pēc Jamaikas Ārlietu un ārējās tirdzniecības ministrijas uzaicinājuma”, “lai pārbaudītu attiecīgo eksportu no

Jamaikas Kopienā". Protokolā noteikts, ka Jamaikas "Ārlietu un ārējās tirdzniecības ministrija, Muitas departaments, *Trade Board* [Tirdzniecības padome] un *Jamaica Promotion Corporation (JAMPRO)* pilnībā sadarbojas pārbaudes procesa laikā saskaņā ar Kotonū nolīguma 1. protokola noteikumiem". Turklāt "Ārlietu un ārējās tirdzniecības ministrijas un attiecīgo Brīvo zonu iestāžu pārstāvji pavadīja Kopenas pārstāvjus to vizītēs uzņēmumu telpās". Turklāt protokolā minēts, ka secinājumus no šīm pārbaudēm veica Jamaikas valdības pārstāvji un *OLAF*. Es uzsveru arī to, ka protokolā ir minēts, ka papildus "kopīgajām pārbaudēm"¹⁷ un no tām izdarītajiem kopīgajiem secinājumiem "Jamaikas Muitas departaments tādējādi secina, ka EUR. 1 pārvadājumu sertifikāti, kas izdoti no 2002. gada 1. janvāra līdz šim brīdim attiecībā uz šajā izmeklēšanā iekļautajiem sūtījumiem, ir īsti, bet tomēr nepareizi attiecībā uz konkrēto preču izcelsmi, un tādējādi ir spēkā neesoši".

28. Tādējādi no protokola izriet, ja vien iesniedzējtiesas pārbaudē netiek konstatēts citādi, ka Jamaika noorganizēja, ka *OLAF* veic

attiecīgās izmeklēšanas, un Jamaikas iestādes daļēji piedalījās šajās pārbaudēs un galu galā pieņēma šo izmeklēšanu rezultātus kā pašu veiktu izmeklēšanu rezultātus. Turklāt, ja vien iesniedzējtiesas pārbaudē netiek konstatēts citādi, Jamaikas muitas iestādes neapšaubāmi ir noteikušas, ka EUR. 1 pārvadājumu sertifikāti, kas attiecībā uz strīdīgajiem tekstilizstrādājumu sūtījumiem izdoti laikā no 2002. gada 1. janvāra līdz 2005. gada 23. martam, ir spēkā neesoši.

29. Protokolu Jamaikas valdības vārdā parakstīja Ārlietu un ārējās tirdzniecības ministrijas pastāvīgais sekretārs. Tas, ka protokolu parakstīja arī vairākas citas puses Eiropas Komisijas/Eiropas Biroja krāpšanas apkarošanai (*OLAF*) un dalībvalstu vārdā un ka tas ir sagatavots uz Eiropas Komisijas/Eiropas Biroja krāpšanas apkarošanai (*OLAF*) veidlapas, manuprāt, nemazina ietekmi vai jebkādā veidā nepadara mazāk nozīmīgu faktu, ka protokolu Jamaikas valdības vārdā parakstījis Ārlietu un ārējās tirdzniecības ministrijas pastāvīgais sekretārs.

30. Es vēlētos uzsvērt, ka *Afasia* ir apgalvojusi arī, ka Ārlietu un ārējās tirdzniecības ministrijas pastāvīgais sekretārs rīkojās *ultra vires* savām pilnvarām, ko tam piešķir Jamaikas

17 — Protokolā lietotā terminoloģija.

tiesību akti¹⁸. Nekas iesniedzējtiesas lēmumā nenorāda uz to, ka pastāvīgais sekretārs rīkojās ārpus savām pilnvarām un ka viņam nebija tiesību uzlikt Jamaikai protokolā noteiktās saistības. Turklāt, tā kā Nolikuma V pielikuma 1. protokola 32. panta 7. punktā nav paredzēta konkrēta iestāde vai vienība, bet ir minēta tikai ĀKK valsts, jautājums par to, kura valsts iestāde vai vienība var veikt darbības, kas ir saistošas ĀKK valstij saskaņā ar minēto noteikumu, tādējādi ir jautājums, kas jārisina saskaņā ar attiecīgās valsts tiesību aktiem un tas nav Savienības tiesību jautājums¹⁹. Situācijā, kad dalībvalsts muitas iestādes atguva nodokļus, pamatojoties uz dokumentu, kuru parakstījusi persona, kurai šķietami bija tiesības veikt ĀKK valsti saistošas darbības, un kad tās [muitas iestādes] nodokļu atgūšanas brīdī nezināja, ka parakstītājs rīkojās *ultra vires*, šāda nodokļu atgūšana, manuprāt, atbilstoši Savienības tiesībām ir spēkā esoša. Es uzskatu, ka jebkura iespējamā kompensācija par šādām, iespējams, *ultra vires* darbībām ir jāizvērtē saskaņā ar attiecīgās ĀKK valsts tiesību aktiem.

31. Manuprāt, ja vien iesniedzējtiesas pārbaudē netiek konstatēti citādi, šim protokolam ir pietiekami skaidrs saturs un veids, kādā tas ir sagatavots, un tādējādi nevar būt pamatotas šaubas par Jamaikas tiesisko nostāju un noteikti ne par Jamaikas muitas iestāžu tiesisko nostāju attiecībā uz attiecīgā EUR. 1 pārvadājumu sertifikāta spēkā neesamību un faktiem un apstākļiem, kas sekmēja šādas nostājas rašanos. Tāpēc es uzskatu, ka tiesiskās drošības princips ir ticis ievērots. Manuprāt, būtu pārāk formāli un pretrunā savstarpējās sadarbības principam, ja ĀKK valstij vai tās muitas iestādēm tiktu pieprasīts, izmantojot konkrētu dokumentu veidu, tieši informēt dalībvalstu muitas iestādes par to izmeklēšanu rezultātiem, kas veiktas saskaņā ar Nolikuma V pielikuma 1. protokola 32. panta 7. punktu. Šāda nevajadzīgi stingra pieeja, kas nav ietverta Nolikuma V pielikuma 1. protokola 32. panta 7. punktā, radītu draudus novājināt administratīvās sadarbības sistēmu, *inter alia*, Savienības un tās dalībvalstu, kā arī ĀKK valstu starpā, kas izveidota ar Nolikuma V pielikuma 1. protokolu.

18 — *Afasia* apgalvo, ka šādu lēmumu varēja pieņemt tikai Rūpniecības, investīciju un tirdzniecības ministrs un *Trade Board Limited*.

19 — Es uzsveru, ka Nolikuma V pielikuma 1. protokola 32. panta 3. punktā, piemēram, it īpaši ir atsauce uz "eksportētājvalsts muitas iestādēm". Ir skaidrs, ka šādas atsauces nav 32. panta 7. punktā, kurā ir minēta "ĀKK valsts" un, manuprāt, ir jāuzskata, ka šis punkts ir izveidots šāds, lai atspoguļotu Nolikuma slēdzeju pušu nolūku.

32. Tāpēc es uzskatu, ka saskaņā ar Nolikuma V pielikuma 1. protokola 32. panta 7. punktu Komisija var veikt izcelsmes apliecinājumu sekojošu pārbaudi eksportējošajai ĀKK valstī ar nosacījumu, ka ĀKK valsts ir noorganizējusi vai uzaicinājusi Komisiju veikt

šo pēcmuitošanas pārbaudi tās pilnvarojumā un konkrētā ĀKK valsts to skaidri norādījuši rakstveida dokumentā, kuru datējusi un parakstījusi persona, kam nešaubīgi piemīt tiesības veikt šo valsti saistošas darbības, un ka ĀKK valsts ir apstiprinājusi un tādējādi pieņēmusi kā savus šo pārbaudīto rezultātus. Komisija šos rezultātus var paziņot importētājvalstīm muitas iestādēm.

B — Otrais jautājums

33. *Bundesfinanzhof* uzdeva Tiesai arī otru jautājumu par to, kā interpretēt Muitas kodeksa 220. panta 2. punkta b) apakšpunktu gadījumā, ja atbilde uz pirmo jautājumu ir apstiprinoša. Jautājums izriet no fakta, ka, zinot, ka tika veikta dzijas piegāde no Ķīnas nelielos apmēros, dažas no precēm, kuras eksportēja uz Savienību, iespējams, bija ražotas no šīs dzijas un tādējādi to izcelsmes valsts bija Jamaika, un tām bija jāpiemēro labvēlības režīms. Tomēr pēcmuitošanas pārbaudīto laikā eksportētāji nevarēja pierādīt precīzu šādā veidā ražotu preču apmēru. Otrais jautājums attiecas uz Muitas kodeksa 220. panta 2. punkta b) apakšpunkta paredzētās importētāja

tiesiskās palāvēības apjomu situācijā, kad nav pierādījumu par visu konkrēto preču izcelsmi.

34. *Afasia* uzskata, ka situācijā, kad nav pierādījumu par pretējo, EUR. 1 pārvadājumu sertifikāti būtu jāuzskata par pareiziem un pamatotiem ar eksportētāja sniegtiem, pareiziem faktiem. Importētājs nevar būt atbildīgs par šī pienākuma izpildi atbilstoši Muitas kodeksa 220. panta 2. punkta b) apakšpunkta otrajai un trešajai daļai, ja preču izcelsmi nav bijis iespējams apstiprināt pēcmuitošanas pārbaudēs un nav izslēgts, ka atsevišķas eksportētās preces atbilst izcelsmes noteikumiem. *Afasia* uzskata, ka *Hauptzollamt Hamburg-Hafen* ir jāpierāda, ka *ARH* veica nepareizas deklarācijas attiecībā uz katru eksportēto sūtījumu. *Afasia* apgalvo, ka *ARH* nebija nolaidīga, tādējādi apliecinot, ka muitas iestādes nevarēja uzrādīt attiecīgos pierādījumus. *ARH* rūpnīcas tika iznīcinātas viesuļvētrā 2004. gadā. Šādā *force majeure* situācijā pierādīšanas pienākums joprojām ir muitas iestādēm.

35. Čehijas valdība uzskata, ka situācijā, kāda ir apskatīta pamata lietā, kur sertifikāti preferenciālā režīma piemērošanai, kurus izdevusi eksportētājvalsts, ir atzīti par spēkā neesošiem, jo preču izcelsmi nebija iespējams apstiprināt pēcmuitošanas pārbaudēs, bet nav izslēgts, ka atsevišķas preces atbilst izcelsmes noteikumiem, persona, kurai ir jāmaksā

nodoklis, var paļauties uz tiesiskās palāvības principu atbilstoši Muitas kodeksa 220. panta 2. punkta b) apakšpunkta otrajai un trešajai daļai tikai tad, ja valsts tiesa atzīst, ka preču izcelsmes vietas neidentificēšana nav radusies tāpēc, ka eksportētājs nav pildījis savus pienākumus un muitas iestādes nav uzrādījušas citus pierādījumus tam, ka eksportētājs nepareizi izklāstījis faktus. Eksportētāja pienākums saglabāt dokumentus par preču izcelsmi nav pārkāpts, ja šie dokumenti ir tikuši iznīcināti dabas katastrofā.

36. Itālijas valdība uzskata, ka, ja *OLAF* veiktās izmeklēšanas nevarēja apstiprināt preču preferenciālo izcelsmi un pat tad, ja nevar izslēgt iespēju, ka dažas preces varētu atbilst izcelsmes nosacījumiem, importētājs nevar pamatoties uz tiesiskās palāvības principu saskaņā ar Muitas kodeksa 220. panta 2. punkta b) apakšpunkta otro un trešo daļu, apgalvojot, ka viņa gadījumā sertifikāti preferenciālā režīma piemērošanai ir pareizi.

37. Komisija uzskata, ka otrais jautājums ir jāpārformulē. Ar jautājumu tiek vaicāts, kam ir jāuzņemas pierādīšanas pienākums tādā situācijā, kāda ir apskatīta pamata lietā, kad

EUR. 1 pārvadājumu sertifikāti, kas bija izsniegti attiecībā uz noteiktu laika posmu, tika atzīti par spēkā neesošiem, jo pēcmuitošanas pārbaūžu laikā nebija iespējams apstiprināt preču izcelsmi, bet nevar noliegt, ka atsevišķas eksportētās preces atbilda izcelsmes nosacījumiem un importētājs apgalvo, ka viņa gadījumā iesniegtie izcelsmes sertifikāti preferenciālā režīma piemērošanai, iespējams, bija pareizi, jo tie pamatojās uz eksportētāja veiktu pareizu faktu izklāstu.

38. Komisija apgalvo, ka šajā gadījumā sertifikātu atbilstība ir jāpierāda importētājam vai eksportētājam, nevis muitas iestādēm. Pierādīšanas pienākums ir jāpiemēro, ņemot vērā Nolīguma V pielikuma 1. protokola 28. pantu, kurā paredzēts, ka eksportētājs dokumentus, kas apliecina attiecīgo preču izcelsmi, saglabā vismaz trīs gadus. Komisija uzskata, ka tādā situācijā, kā apskatītā, kad importētājs pieder tai pašai sabiedrību grupai kā eksportētājs, pienākuma saglabāt attiecīgos dokumentus nepildīšana un risks, ko ietver šo dokumentu pazaudēšana, attiecas uz visu grupu kopumā. Komisija uzskata, ka nav ticams *Afasia* apgalvojums, ka tā nevar uzrādīt attiecīgos dokumentus dēļ viesuļvētras, kas skāra Jamaiku 2004. gadā. Tādējādi situācijā, kad importētājs apgalvo, ka izcelsmes sertifikāti, kas tika iesniegti viņa gadījumā, iespējams, bija pareizi un pamatojās uz eksportētāja veiktu atbilstošu faktu izklāstu, importētājam ir

pierādīšanas pienākums, kas ietver pierādījumu iesniegšanu, apliecinot sertifikātos ietvertos apgalvojumus.

39. Saskaņā ar pastāvīgo judikatūru pēcmuitošanas pārbaudes mērķis ir pārbaudīt, vai pārvadājumu sertifikātā EUR. 1 norādītais izcelsmes apliecinājums ir pareizs²⁰. Ja pēcmuitošanas pārbaude neapstiprina pārvadājumu sertifikātā EUR. 1 norādīto preču izcelsmi, ir jāsecina, ka preces ir nezināmas izcelsmes un tādējādi tām kļūdaini ir piešķirts sertifikāts un preferenciālais tarifs²¹. Tādējādi ievadmuitas nodokļi ir jāmaksā par tām precēm, kuras jāpiedzen muitas iestādēm saskaņā ar Muitas kodeksa 220. panta 1. punktu²².

40. Saskaņā ar lūgumu sniegt prejudiciālu nolēmumu neliels pamata lietā apskatīto tekstilizstrādājumu daudzums varētu atbilst

20 — Tiesas 2006. gada 9. marta spriedums lietā C-293/04 *Beemsterboer Coldstore Services* (Krājums, I-2263. lpp., 32. punkts).

21 — Skat. Tiesas 1993. gada 7. decembra spriedumu lietā C-12/92 *Huygen* u.c. (*Recueil*, I-6381. lpp., 17. un 18. punkts) un spriedumu lietā *Beemsterboer Coldstore Services*, minēts 20. zemsvītras piezīmē, 34. punkts.

22 — Spriedumā lietā *Huygen* u.c., minēts 21. zemsvītras piezīmē, Tiesa nosprieda, ka principā, ja vēlākas pārbaudes rezultāts ir negatīvs, sekas tam parasti ir tādas, ka importētājvalsts pieprasa importēšanas laikā nesamaksāto muitas nodokļu samaksu (skat. 19. punktu).

izcelsmes nosacījumiem. Tomēr, tā kā šie Jamaikā ražotie tekstilizstrādājumi, šķiet, ir sajaukti un tādējādi nebija nošķirami no citiem tekstilizstrādājumiem, kuru izcelsme nebija Jamaikā, manuprāt, ir jāsecina, ka visiem apskatītajiem tekstilizstrādājumiem ir izsniegti neatbilstoši pārvadājumu sertifikāti EUR. 1²³. Manuprāt, ir jānoraida *Afasia* prasība, ka *Hauptzollamt Hamburg-Hafen* jāpierāda, ka *ARH* ir iesniegusi nepareizas deklarācijas par katru eksportēto sūtījumu. Eksportētāja pienākums ir pierādīt, ar visiem nepieciešamajiem dokumentiem, kuru tekstilizstrādājumu sūtījumu izcelsmes vieta ir Jamaika²⁴. Ja eksportētājs šo pienākumu nevar izpildīt, tam jāmaksā ievadmuitas nodokļi par visiem attiecīgajiem tekstilizstrādājumu sūtījumiem, kuri jāpiedzen muitas iestādēm saskaņā ar Muitas kodeksa 220. panta 1. punktu.

23 — Pēc analogijas skat. ģenerālvokātes J. Kokotes [*Kokott*] secinājumus lietā *Beemsterboer Coldstore Services*, minēta 20. zemsvītras piezīmē, 36.–44. punkts. Saskaņā ar šiem secinājumiem situācijā, kad vēlākas pārbaudēs nav iespējams nešaūbīgi noteikt, vai pārvadājumu sertifikāti EUR. 1 ir pareizi vai nepareizi, attiecīgās preces tiek uzskatītas par nezināmas izcelsmes precēm un tiek uzskatīts, ka sertifikāts ir nepareizs Muitas kodeksa 220. panta 2. punkta b) apakšpunkta izpratnē. Sajaucot un tādējādi padarot par neiespējamu nošķirt Jamaikas izcelsmes tekstilizstrādājumus no Ķīnas izcelsmes tekstilizstrādājumiem, eksportētāji ir "sabojājuši" attiecīgos tekstilizstrādājumus, nodrošinot to, ka principā un nepastāvot pierādījumiem par konkrētu tekstilizstrādājumu sūtījumu izcelsmi Jamaikā, nevienam no tekstilizstrādājumiem nepiemēro labvēlības režīmu.

24 — Pēc analogijas skat. spriedumu apvienotajās lietās *Faroe Seafood* u.c., minēts 8. zemsvītras piezīmē, kura 63. un 64. punktā Tiesa noteica, ka tad, ja garneles, kuru izcelsme ir Fēru salu ūdeņos, ir pārstrādātas Fēru salu rūpnīcā, kas pārstrādā arī tādas garneles, kuru izcelsme nav dalībvalstīs, eksportētājam ir jāpierāda, uzrādot visus nepieciešamos dokumentus, ka Fēru salu garneles tika faktiski atdalītas no tām, kuru izcelsme ir citur. Ja šādu pierādījumu nav, tad nevar uzskatīt, ka konkrēto garneļu izcelsme ir Fēru salas un jāuzskata, ka pārvadājumu sertifikāts EUR. 1 un preferenciālais tarifs ir piešķirts nepareizi.

41. Muitas kodeksa 220. panta 2. punktā paredzēti vairāki izņēmumi attiecībā uz 220. panta 1. punktā ietvertā izdevumu atgūšanas principa īstenošanu. Tiesa ir noteikusi, ka ievadmuitas un izvedmuitas nodokļa atmaksāšana vai atlaišana, ko var piešķirt tikai zināmos apstākļos un konkrēti paredzētos gadījumos, ir izņēmums no parastā importa un eksporta režīma un ka līdz ar to normas, kurās paredzēta šāda atmaksāšana vai atlaišana, ir interpretējamas šauri. Tā kā “laba ticība” ir būtisks nosacījums, lai piemērotu ievadmuitas vai izvedmuitas nodokļa atmaksāšanu vai atlaišanu, no tā izriet, ka šis jēdziens ir jāinterpretē tā, lai situāciju skaits, kad var piemērot atmaksāšanu vai atlaišanu, paliktu ierobežots²⁵.

42. Saskaņā ar Muitas kodeksa 220. panta 2. punkta b) apakšpunktu kompetentās iestādes neizdara vēlāku ievadmuitas nodokļa ieģrāmatošanu, ja ir izpildīti trīs kumulatīvi nosacījumi. Pirmkārt, nodoklis nav iekasēts pašu kompetento iestāžu kļūdas dēļ, otrkārt, kompetento iestāžu pieļautā kļūda ir tāda rakstura, ka nebija iespējams saprātīgi sagaidīt,

ka persona, kas ir atbildīga par samaksu un kas darbojas labā ticībā, to atklās un, visbeidzot, ka persona, kas ir atbildīga par samaksu, ir ievērojusi visus spēkā esošajā tiesiskajā regulējumā ietvertos noteikumus attiecībā uz muitas deklarāciju²⁶. Tādējādi konkrētos apstākļos tiek aizsargāta attiecīgo tirgotāju tiesiskā paļāvība situācijās, kad muitas iestādes kļūdujušās attiecībā uz preču preferenciālo statusu.

43. Pamata lietā tiek apskatīts pirmais no šiem nosacījumiem un, proti, vai var uzskatīt, ka muitas iestādes ir pieļāvušas kļūdu. Ja pārvadājuma sertifikātā EUR. 1 norādītā preču izcelsme nav apstiprināma pēc muietošanas pārbaudē, tad minētais sertifikāts ir uzskatāms par “nepareizi izdotu” Muitas kodeksa 220. panta 2. punkta b) apakšpunkta nozīmē²⁷ un tiek uzskatīts, ka muitas iestādes ir pieļāvušas kļūdu.

44. Tomēr saskaņā ar Muitas kodeksa 220. panta 2. punkta b) apakšpunkta trešo daļu tiek uzskatīts, ka muitas iestādes nav pieļāvušas kļūdu, ja pārvadājuma sertifikāti EUR. 1 ir izdoti, pamatojoties uz eksportētāja

25 — Skat. Tiesas 2009. gada 1. oktobra rīkojumu lietā C-552/08 P *Agrar-Invest-Tatschl GmbH*/Komisija (Krājums, I-9265. lpp., 53. punkts un tajā minētā judikatūra).

26 — Tiesas 2005. gada 3. marta spriedums lietā C-499/03 P *Biegi Nahrungsmittel* un *Commonfood*/Komisija (Krājums, I-1751. lpp., 46. punkts).

27 — Spriedums lietā *Beemsterboer Coldstore Services*, minēts 20. zemsvītras piezīmē, 35. punkts.

nepareizi sniegtiem faktiem. Šādos apstākļos attiecīgos muitas nodokļus var pieprasīt atmaksāt. Muitas iestādēm, kuras vēlas atgūt ievadmuitas nodokļus, ir pienākums pierādīt, ka nepareizu pārvadājuma sertifikātu EUR. 1 izdošana notikusi tāpēc, ka tie izdoti, pamatojoties uz eksportētāja nepareizi sniegtiem faktiem²⁸.

konkrētajām precēm, tika pamatoti ar pareizi sniegtiem faktiem²⁹.

45. Nolīguma V pielikuma 1. protokola 28. panta 1. punktā paredzēts pienākums eksportētājam dokumentus, kas apliecina attiecīgo preču izcelsmi, saglabāt trīs gadus.

47. Manuprāt, [no minētā] izriet, ka tad, ja eksportētājs nav saglabājis dokumentus, kas apliecina attiecīgo preču izcelsmi, persona, kurai ir jāmaksā nodoklis, šajā gadījumā *Afasia*, nevar pamatoties uz tiesiskās paļāvības principu saskaņā ar Muitas kodeksa 220. panta 2. punkta b) apakšpunkta otro un trešo daļu, vienkārši apgalvojot, ka dažas preces, iespējams, varētu atbilst izcelsmes nosacījumiem un uz tām varētu attiekties preferenciālais statuss. *Afasia* ir jāsniedz pierādījumi, kas apstiprina šo faktu.

46. Ja eksportētājs nevar uzrādīt pienācīgus dokumentus, kas apliecina attiecīgo preču izcelsmi, neņemot vērā, ka šāds pienākums tam paredzēts tiesību aktos, un tādējādi muitas iestādes nevar sniegt nepieciešamos pierādījumus tam, ka pārvadājuma sertifikātu EUR. 1 izdošana tika pamatota ar eksportētāja pareizi vai nepareizi sniegtiem faktiem, personai, kurai ir jāmaksā nodoklis, ir pienākums pierādīt, ka šie pārvadājuma sertifikāti EUR. 1, ko izdevušas ĀKK valsts iestādes

48. Spriedumā lietā *Huygen* u.c. Tiesa noteica, ka tikai uz eksportētāju attiecas pienākums, ka viņam jābūt tādiem dokumentiem, kas pierāda preču izcelsmi³⁰. Ievadmuitas nodokļus nevar piedzīt, ja attiecībā uz pārvadājuma sertifikātu EUR. 1 nevar veikt atbilstošu pēcmuitošanas pārbaudi, jo pastāv *force majeure* apstākļi un tādējādi neparasti un neparedzami apstākļi, kurus konkrētais eksportētājs nevar ietekmēt, neraugoties uz pienācīgu rūpību³¹.

28 — Spriedums lietā *Beemsterboer Coldstore Services*, minēts 20. zemsvītras piezīmē, 39. punkts.

29 — Šajā ziņā skat. spriedumu lietā *Beemsterboer Coldstore Services*, minēts 20. zemsvītras piezīmē, 40.–46. punkts.

30 — 21. zemsvītras piezīmē minētais spriedums, 34. punkts.

31 — *Idem*, 31. punkts

49. No iesniedzējtiesas lēmuma izriet, ka *Afasia* apgalvo, ka attiecīgie dokumenti Jammaikā tika pazaudēti viesuļvētras laikā, un šis apgalvojums netiek apstrīdēts. Valsts tiesas kompetencē ir lemt par šāda apgalvojuma patiesumu, par to, vai apstākļi, kādos tika pazaudēti dokumenti, ir uzskatāmi par *force majeure* atbilstoši iepriekš minētajiem kritērijiem, un par to, ka nepastāv nekāda saprātīga iespēja eksportētājam atjaunot dokumentus dublikātu veidā vai rast jebkādus citus pierādījumus par attiecīgo dokumentu saturu.

50. Šajā ziņā es vēlētos norādīt, ka saskaņā ar protokolu un, ja vien iesniedzējtiesas pārbaudē netiek konstatēts citādi, *AHR* savus krājumus ieguva³² tikai no Ķīnas. Precēm, kuras tika piegādātas no Ķīnas, pavadzīmi izrakstīja Honkongā reģistrēti uzņēmumi, kas pieder *Afasia* uzņēmumu grupai. Ņemot vērā acīmredzamās komerciālās un citas tiesiskās saiknes³³ starp *Afasia Group* uzņēmumiem, valsts tiesai ir jāpārbauda, vai *ARH* vai arī

Afasia varēja iegūt pierādījumus no citiem šīs pašas grupas uzņēmumiem, piemēram, audītētus grāmatvedības ierakstus, kas veicinātu pamata lietā apskatīto tekstilizstrādājumu izcelsmes vietas noskaidrošanu.

51. Tādēļ es uzskatu, ka tad, ja eksportētājam nav atbilstošu dokumentu, kas pierāda preču izcelsmi, kaut arī šāds pienākums tam ir paredzēts tiesību aktos, un tāpēc muitas iestādes nevar sniegt nepieciešamos pierādījumus tam, ka pārvadājuma sertifikātu EUR. 1 izdošana pamatojās uz eksportētāja pareizi vai nepareizi sniegtiem faktiem saskaņā ar Muitas kodeksa 220. panta 2. punkta b) apakšpunkta trešo daļu, persona, kurai jāmaksā nodoklis, nevar pamatoties uz tiesiskās palāvības principu, kā tas noteikts Muitas kodeksa 220. panta 2. punkta b) apakšpunkta otrajā un trešajā daļā, vienkārši apgalvojot, ka, iespējams, dažas preces varētu atbilst izcelsmes nosacījumiem. Šai personai, ja nepastāv *force majeure* apstākļi, ir jāuzrāda pierādījumi, kas apstiprina, ka konkrētās preces atbilst izcelsmes noteikumiem.

32 — "T.i., tekstilizstrādājumus, cenas zīmes un/vai līdzīgus paligmateriālus apģērbu gatavošanai/apdarei, iekārtas, tostarp rezerves daļas [..]"

33 — No protokola izriet, ka visi *Afasia Group* uzņēmumi pieder vienām un tām pašām divām personām.

VI — Secinājumi

52. Tādējādi es ierosinu Tiesai uz *Bundesfinanzhof* (Vācija) uzdotajiem jautājumiem atbildēt šādi:

- 1) saskaņā ar Partnerattiecību nolīguma starp Āfrikas, Karību jūras reģiona un Klusā okeāna valstu grupas locekļiem (turpmāk tekstā — “ĀKK valstis”), no vienas puses, un Eiropas Kopienu un tās dalībvalstīm, no otras puses, kas parakstīts Kotonū 2000. gada 23. jūnijā, V pielikuma 1. protokola 32. panta 7. punktu Eiropas Komisija var veikt eksportējošās ĀKK valsts izcelsmes apliecinājumu pēcmuitošanas pārbaudi ar nosacījumu, ka ĀKK valsts ir noorganizējusi vai uzaicinājusi Komisiju veikt šo pēcmuitošanas pārbaudi tās pilnvarojumā un konkrētā ĀKK valsts to skaidri norādījusi rakstveida dokumentā, kuru parakstījusi persona, kam nešaubīgi piemīt tiesības veikt konkrēto ĀKK valsti saistošas darbības, un ka ĀKK valsts ir apstiprinājusi un tādējādi pieņēmusi kā savus konkrēto pārbaužu rezultātus. Komisija šos rezultātus var paziņot importētājvalsts muitas iestādēm;

- 2) tad, ja eksportētājam nav atbilstošu dokumentu, kas pierāda preču izcelsmi, kaut arī šāds pienākums tam ir paredzēts tiesību aktos, un tāpēc muitas iestādes nevar sniegt nepieciešamos pierādījumus saskaņā ar Padomes 1992. gada 12. oktobra Regulas (EEK) Nr. 2913/92 par Kopienas Muitas kodeksa izveidi (turpmāk tekstā — “Muitas kodekss”) 220. panta 2. punkta b) apakšpunkta trešo daļu, ka pārvadājuma sertifikātu EUR. 1 izdošana attiecībā uz šīm precēm pamatojās uz eksportētāja pareizi vai nepareizi sniegtiem faktiem, persona, kurai jāmaksā nodoklis, nevar pamatoties uz tiesiskās palāvības principu, kā tas noteikts Muitas kodeksa 220. panta 2. punkta b) apakšpunkta otrajā un trešajā daļā, vienkārši apgalvojot, ka, iespējams, dažas preces varētu atbilst izcelsmes nosacījumiem. Šai personai, ja nepastāv *force majeure* apstākļi, ir jāuzrāda pierādījumi, kas apstiprina, ka konkrētās preces atbilst izcelsmes noteikumiem.